

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL Cyfarfod Tasglu Tata Steel
DYDDIAD 4 Awst 2016
GAN Ken Skates AC, Ysgrifennydd y Cabinet ar gyfer yr Economi
a'r Seilwaith

Ar 4 Awst roeddwn yn cadeirio chweched cyfarfod Tasglu Tata Steel. Hwn oedd fy nghyfarfod cyntaf fel Cadeirydd y Tasglu. Roedd cynrychiolaeth gref gan bawb, gan gynnwys Tata Steel, Unite ac Undebau Cymunedol a phartneriaid, sy'n dangos yr ymrwymiad parhaus ar draws sefydliadau i gefnogi'r rhai hynny yr effeithir arnynt gan yr argyfwng dur. Roedd Ysgrifennydd Gwladol Cymru yno hefyd yn cynrychioli Llywodraeth y DU.

Rhoddodd Tata Steel yng Nghymru adroddiad o'r perfformiad busnes sy'n parhau i ddangos gwelliant. Mae hyn o ganlyniad i amrywiol ffactorau allanol a mewnol, ac yn arbennig ymrwymiad ac ymdrechion y gweithlu. Rhoddodd Tata y newyddion diweddaraf ar y broses ddiswyddo a ddechreuodd ym mis Ionawr, sydd bellach bron â'i chwblhau. Rhoddwyd diolch i'r holl asiantaethau cymorth sydd wedi bod yn rhan o'r broses.

Roedd yr Undebau Llafur hwythau yn cymeradwyo y llwyddiannau a chyfraniad y gweithlu i'r gwelliannau dros y misoedd diwethaf. Rhoddodd yr Undebau y newyddion diweddaraf i'r Tasglu ar eu sefyllfa bresennol, yn enwedig yr ansicrwydd o ran y broses werthu, gan bwysleisio pwysigrwydd sicrhau dyfodol cynaliadwy hirdymor i'r gwaith.

Rhoddodd y ffrydiau gwaith y newyddion diweddaraf ar y datblygiadau.

Mae'r cymorth i weithwyr Tata drwy'r ffrwd gwaith Hyfforddiant a Sgiliau wedi mynd rhagddo ac mae sesiynau cynghori wedi bod ar gael i weithwyr yn y gadwyn gyflenwi. Mae'r cymorth wedi ei ddarparu gan ystod eang o sefydliadau gan gynnwys y Money Advice Service, UK Steel Enterprise, sefydliadau gwirfoddol lleol a CThEM. Mae Canolfan Byd Gwaith wedi

bod ar y safle tan ddiwedd Gorffennaf. Mae Gyrfa Cymru wedi darparu cyflwyniadau gyda phartneriaid ac wedi gweithio'n unigol gyda nifer o weithwyr Tata a rhai o is-contractwyr Tata. Mae'r Undebau wedi rhoi canmoliaeth gref i'r cymorth hyblyg a sensitif sydd wedi'i ddarparu hyd yma gan bob asiantaeth.

Cafwyd y newyddion diweddaraf ar waith y Gadwyn Busnes a Chyflenwi. Trwy Busnes Cymru, mae 30 o gwmnïau wedi derbyn cymorth penodol ac mae 24 o gwmnïau wedi derbyn, neu yn mynd i dderbyn y cymorth hwnnw, tra bod rhai cwmnïau wedi gofyn i'r cymorth sy'n cael ei gynnig gael ei ohirio oherwydd eu hamgylchiadau a heriau busnes penodol. Bydd y ffrwd gwaith yn parhau i fonitro'r sefyllfa ac mae'r cymorth gan Busnes Cymru yn parhau i fod ar gael ar gyfer busnesau sy'n chwilio am gymorth.

Mae'r ffrwd gwaith iechyd, o dan arweiniad Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan yn datblygu rhaglen o waith i fynd i'r afael ag anghenion iechyd a lles staff a gweithwyr Tata yn y gadwyn gyflenwi. Mae'r gwaith hwn yn canolbwyntio ar weithredu yn y gymuned, sy'n cynnwys anghenion aelodau ehangach y teulu, gan gynnwys y plant. Mae taflen wybodaeth wedi ei chynhyrchu i hyrwyddo'r cymorth sydd ar gael ac mae'r ffrwd waith yn gweithio'n galed i sicrhau bod yr wybodaeth hon yn cyrraedd pawb sydd ei hangen. Mae diolch ynddi i'r Undebau, Tata, sefydliadau gwirfoddol a'r awdurdod lleol am eu cymorth.

Cytunodd y Tasglu y byddai'r ffrwd waith Sgiliau a Hyfforddiant a ffrwd waith Busnes a'r Gadwyn Gyflenwi yn cael eu cyfuno i barhau'r gweithredu ar y cyd rhwng sefydliadau i gefnogi gweithwyr Tata a'r rhai hynny sydd yn y gadwyn gyflenwi. Mae Roger Evans MBE, wedi cytuno i Gadeirio'r ffrwd waith newydd, yn ogystal â gweithredu fel Dirprwy Gadeirydd Prif Dasglu Tata. Bydd y ffrwd waith hon a'r ffrwd waith Iechyd yn cydweithio'n agos.

Bu Ysgrifennydd Gwladol Cymru yn rhoi sylwadau ar y berthynas weithio gref rhwng pawb hyd yma. Dywedodd wrth y Tasglu bod Llywodraeth y DU yn parhau i gysylltu â phob buddsodwr posibl i ddatblygu cymorth posibl i'r gwaith. Dywedodd wrth y Tasglu bod yr ymateb i ymgynghoriad Llywodraeth y DU ar bensiynau, ddaeth i ben ar 24 Mehefin, yn cael eu dadansoddi ar hyn o bryd.

Rhoddais y newyddion diweddaraf i'r Tasglu ar ddatblygiadau Ardal Fenter Glannau Port Talbot. Mae'r Bwrdd yn gweithio gyda Dinas-ranbarth Bae Abertawe, prifysgolion a chanolfannau ymchwil, Busnes Cymru ac awdurdodau lleol a chyflogwyr amlwg i gefnogi busnesau lleol.

Ers fy mhenodiad, rwyf wedi ymweld â rhan fwyaf o'r gweithfeydd dur yng Nghymru, gan dreulio amser yn ddiweddar yn ymweld â safleoedd Tata yn Shotton, Llanelli, Casnewydd a Phort Talbot. Rwy'n bwriad cadw mewn cysylltiad agos â phob un o'r gweithfeydd ledled Cymru yn ogystal â gweithfeydd ehangach y diwydiant dur yng Nghymru.

Mae'r cyfnod hwn yn parhau i fod yn ansicr iawn i nifer o weithwyr dur, eu teuluoedd a chymunedau lleol ledled Cymru. Mae'n hollbwysig nad yw'r datblygiadau sydd wedi eu gweld yn y misoedd diwethaf yn cael eu tarfu gan newid staff yn San Steffan. Mae angen i Lywodraeth y DU weithredu ar bensiynau ac ynni, sy'n hanfodol i helpu i sicrhau bod y diwydiant dur yng Nghymru mewn sefyllfa gynaliadwy yn yr hirdymor.

Byddaf yn parhau i hysbysu'r Aelodau wrth i faterion ddatblygu gyda'r gwaith hwn.

Mae'r datganiad hwn yn cael ei gyhoeddi yn ystod y toriad er gwybodaeth i'r aelodau. Os bydd yr aelodau am imi wneud datganiad pellach neu ateb cwestiynau am y mater hwn pan fydd y Cynulliad yn ailymgynnull, byddaf yn fwy na pharod i wneud hynny.